

FJELLREGIONEN IKS

Utredning av ny organisering i FARTT

9.12.2019

Postadresse
Rådhuset
2500 Tynset

Besøksadresse
Sjukehusveien 8
E-post: postmottak@fartt.no

Telefon
47619900

Telefaks
62485041

Org.nr:
988 448 680

Innledning

Høsten 2018 besluttet FARTT å igangsette en omorganiseringsprosess med gjennomføring i 2019. Bakgrunnen var at FARTT i dag er organisert slik at IT-konsulentene formelt sett er ansatt i kommunene, mens de stort sett arbeider mesteparten av sin tid for FARTT.

Man har erfart at denne modellen har svakheter knyttet til kompetanseutvikling, personaloppfølging, utviklingsarbeid og driftsoppfølging, som medfører at ressursene ikke utnyttes optimalt. Man tror at FARTT både vil kunne yte bedre tjenester og bli enda mer attraktiv som arbeidsplass, ved at alle også formelt samles i det samme selskapet.

Styret har gjennom høsten og vinteren vært i dialog med både de ansatte, rådmennene og representantskapet om temaet. Representantskapet besluttet i desember 2018 å igangsette prosessen umiddelbart med mål om å ferdigstille utredningen i løpet av 2019. Vedtak som følger:

Representantskapet gir styret i FARTT mandat til å igangsette utredning av ny organisering av FARTT umiddelbart. Prosessen skal involvere alle aktuelle ledd i organisasjonen. Målet er å samle de ansatte under felles ledelse og arbeidsgiveransvar, for i enda større grad å bli en robust, utviklingsorientert og attraktiv organisasjon. Arbeidet ferdigstilles i løpet av 2019.

Sammen med styret er det lagt opp til en prosess hvor de ansatte bidrar med å utforme framtidig organisasjonsmodell. Dette arbeidet hadde hovedfokus i 1. kvartal 2019.

Styret har vært opptatt av at sammensetningen i arbeidsgruppa skal være minst mulig svulstig. Den har bestått av alle IKT-konsulentene, styret og daglig leder.

I tillegg har de tillitsvalgte vært representert med en felles valgt person.

KS konsulent v/Arild S. Stana, har vært involvert i utredningsarbeidet. Han har deltatt i møter og vært rådgivende part i forhold til ulike spørsmål og avklaringer rundt framtidig organisasjonsform.

Innholdsfortegnelse

Innledning	2
Status i driftsselskapet i dag.....	4
Gjennomføring av utredning, prosjektrigg og tidslinje.....	5
Workshop'er	6
Status og foreløpig konklusjon	6
Videre arbeid og fokusområder	6
Interkommunalt IKT-samarbeid etter ny kommunelov	7
Beskrivelse av Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 20-2.....	8
Vertskommune-modellen.....	8
Rettssubjekt.....	9
Samarbeidsavtale	9
Ansattes rettigheter	9
Organisering.....	10
Utvidet egenregi.....	10
Økonomi	10
Demokratisk styring.....	10
Beskrivelse av Interkommunalt selskap - IKS.....	11
Hva kjennetegner et interkommunalt selskap.....	11
Kort om selskapsform	11
Eier /deltaker	11
Ansvar	11
Krav til kapitalinnskudd.....	11
Økonomi	12
Låneopptak.....	12
Utdeling av selskapets midler	12
Styring – eierorgan.....	12
Medlemsrettighet og plikter	13
Skatte- og avgiftsmessige forhold.....	13
FARTT i Vertskommunemodellen etter Kommunelovens §20-2	14
Strategi og digitalisering	15
Implementering og prosjekter	16
Økonomi	17
FARTT som fortsatt Interkommunalt selskap, IKS.....	18
Strategi og digitalisering	20
Implementering og prosjekter	21
Økonomi	22
Anbefalinger	24
Konklusjon.....	25

Status i driftsselskapet i dag

IKT Fjellregionen IKS ble stiftet 1. februar 2005 og er organisert som et interkommunalt selskap. Selskapet er stiftet med hjemmel i Lov om interkommunale selskaper.

Selskapet eies av kommunene Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga og Tynset.

Administrativ organisering har representantskapet som øverste organ, dernest styret og administrasjonen v/daglig leder.

Daglig leder er tillagt administrasjonsansvaret av selskapet i henhold til selskapsavtalen og etter vedtak som styret fatter.

Formålet med driftsselskapet og tillagt ansvarsområde er fastsatt i selskapsavtalen, vedtatt i 2012, gjengitt slik:

§ 4 Formål og ansvarsområde

Selskapet skal utvikle og etablere tekniske løsninger, samt drifte systemer for informasjons- og kommunikasjonsteknologi i eierkommunene på de områder der dette er kostnadseffektivt.

Selskapet skal på vegne av eierne være juridisk avtalepart overfor leverandører i den hensikt å oppnå rabatter og storkundefordeler.

Selskapet skal utvikle kompetanse på bruk av felles applikasjoner, tilby eierne brukerstøtte og tilpasninger til valgte systemer.

I den grad eierkommunene har samarbeidsrelasjoner som ønsker tilgang til systemer som driftes av IKS'et kan selskapet selge tjenester til disse.

IKT Fjellregionen IKS har ingen ansatte. Daglig leder og de øvrige personressursene er ansatt i egne kommuner, men leies ut til selskapet, i varierende stillingsstørrelse. Personressursene brukes inn mot oppgaver innen drift, brukerstøtte, prosjekter, utvikling osv.

Pr august 2019 utgjør samlet personressurs som selskapet disponerer, 7,2 årsverk. Administrasjon og IKT stab har kontorer og driftslokaler i Holmen bygget på Tynset, selskapet leier lokalene av Tynset kommune.

Selskapet har siden oppstart i 2005 i all hovedsak driftet egen serverpark/plattform selv. Frem til 2011 var alt utstyr lokalisert til rådhuset i Tynset. I desember 2011 ble det inngått avtale med Daldata AS, nå Duett, om leie av fysisk plass til serverpark. Alt utstyr står i eget datarom hos Duett AS på Tynset, der fasiliteter som sikkerhet, strøm, brann, kjøling osv., er ivaretatt.

Godt utbygd infrastruktur mellom FARTT plattform og kommunene, gir i dag gode muligheter for fleksibel drift og oppgaveløsning for IKT personell. I tillegg gir dette også gode muligheter for samarbeid og utveksling av tjenester på tvers av FARTT kommunene. Dette ble også vektlagt som gode forutsetninger for fremtidig kommunalt samarbeid i det tid da utredning av kommunesammenslåing var diskutert.

Erfaringer fra dagens driftsmodell viser at IKT Fjellregionen IKS har en godt utviklet IKT driftsplattform, der fokus på stabile teknologiske løsninger, tilgjengelighet og sikkerhet har høy prioritet. Over en 3-årsperiode har man registrert en opptid for IKT systemene på 99,7 %, noe man er veldig godt fornøyd med. Det har over tid utviklet seg et meget godt og høgt kompetent driftsmiljø som styrker samarbeidet om å løse de oppgaver som selskapet er tillagt.

Utfordringene med dagens organisering knyttes i all hovedsak til at man leier inn personressurser i varierende stillingsstørrelse for å løse oppgaver for selskapet, samtidig som personressursene også har et oppfølgings- og driftsansvar i den kommunen de er ansatt i. Dette gir utfordringer i det daglige i forhold til:

- Ressursdisponering/fordeling og bruk av personressurser både for selskapet men også ute i kommunen
- Kontinuitet i arbeid for selskapet og kommunene
- Kompetanseoppfølging
- Personaloppfølging
- FARTT sin rolle i konkurransen om arbeidskraft kan svekkes

Gjennomføring av utredning, prosjektrigg og tidslinje

Utgangspunkt for foreslått prosjektrigg og tidslinje med milepæler:

Rigg A	Deltakere	Kommentar
	Styreleder	
	Daglig leder	
	Alle IKT konsulentene	
	Tillitsvalgt	
Parter-involvering	Deltakere	Kommentar
	Styret	Info løpende pr måned
	Utviklingsgrupper	Info i workshop 11.4
	Rådmenn	Underveis, 1.4 – 20.6
	Tillitsvalgte	Orienteres løpende Kopi av all korrespondanse Oppstartmøte 1. kvartal Vider involvering i 1. kvartal avtales
Tidslinje utredning	Tidspunkt	Kommentar
1. kvartal 2019	9.1.19	Oppstart workshop 1, Rigg A
	23.1.19	Workshop 2, Rigg A
	25.1.19	Styremøte 1-2019
	13.2.19	Workshop 3, Rigg A
	15.2.19	Styremøte 2-2019
	6.3.19	Workshop 4, Rigg A
	22.3.19	Styremøte 3-2019
2. kvartal 2019	5.4.19	Orientering-dialog rådmenn
	26.4	Styremøte 4-2019
	27.5	Styremøte 5-2019
	1.5-14.6	Budsjettkonsekvenser kalkuleres
	14.6	Styret vedtar ny rigg organisering FARTT- ut på høring Styret vedtar budsjett- ut på høring
	20.6	Representantskap orienteres
3. kvartal 2019	1.9.19	Høringsfrist utredning og investplan-budsjett
	20.9.19	Styret vedtar utredning og investplan-budsjett
4. kvartal 2019	20.12	Representantskapet vedtar utredning-ny selskapsavtale

Workshop'er

I 1. kvartal 2019 ble det gjennomført 4 workshop'er der styret, ansatte og tillitsvalgt deltok. Hovedfokusområdene var i utgangspunktet knyttet til:

1. Service til kommunene
2. Organisasjonsform
3. Oppgavefordeling

Underveis i utredningen ble områdene *Service til kommunene* og *Oppgavefordeling* vurdert som viktig å se i sammenheng med hverandre. Hovedfokus ble i stedet flyttet over på hvordan man kan løse bestemte oppgaver innenfor disse områdene best mulig. Man endte opp med følgende områder:

1. Brukerstøtte
2. Applikasjonsdrift og infrastruktur drift
3. Utvikling drift
4. Utvikling fagområder
5. Prosjekter

Når det gjelder fremtidig organisasjonsform, ble det i siste workshop konkludert med at en videreføring av dagens organisasjonsform, IKS, ville være mest hensiktsmessig for både selskapet og kommunene.

Status og foreløpig konklusjon

I rådmannsforum i begynnelsen av april ble det gitt en orientering om status i arbeidet og foreløpig konklusjon. Tilbakemelding fra rådmenn var:

1. Tidslinje; utredning går for fort frem, viktig å sikre god forankring, kjøre gode prosesser osv.
2. Utredning av selskapsform; vertskommune etter Kommunelovens §28-1B var ikke hensyntatt
3. Strategisk IKT utvikling; rådmenn savner klare føringer for dette i framtida

Videre arbeid og fokusområder

I styremøte i juni då ble det gitt en orientert om status i arbeidet. Med bakgrunn i pågående dialog med rådmenn i FARTT så ble det bestemt å rette fokus i utredningsarbeidet inn mot hvordan FARTT kan passe inn i disse organisasjonsformene:

- IKS
- Vertskommunesamarbeid, etter Kommunelovens § 28 1-b, (§ 20 2 i ny kommunelov)

Kommunalt oppgavefelleskap ble vurdert av rådmenn som ikke relevant å utrede.

Arbeidsgruppa som har jobbet videre med dette består av styreleder, daglig leder, representant fra FARTT drift, samt tillitsvalgtes representant.

Interkommunalt IKT-samarbeid etter ny kommunelov

Som følge av ny kommunelov som trådte i kraft høsten 2019, vil den nye loven ha innvirkning på Interkommunalt samarbeid, det henvises til interkommunalt samarbeid, med utdrag fra loven under:

«§ 17-1. Interkommunalt samarbeid

Kommuner og fylkeskommuner kan utføre felles oppgaver gjennom et interkommunalt samarbeid.

Et interkommunalt samarbeid skal foregå gjennom et interkommunalt politisk råd, kommunalt oppgavefellesskap, vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap, aksjeselskap eller samvirkeforetak, en forening eller på en annen måte som det er rettslig adgang til.

Om samarbeidet omfattes av reglene om offentlige anskaffelser vurderes ut fra reglene om offentlige anskaffelser.

I kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019-2023.»

Samarbeidet skal foregå på en av de måter som er listet opp i bestemmelsen, dvs følgende mulige organisasjonsformer:

- Interkommunalt politisk råd
- §19 Kommunalt oppgavefellesskap
- §20 Vertskommunesamarbeid
- Interkommunalt selskap (IKS)
- Aksjeselskap (AS)
- Samvirkeforetak, forening
- «eller på annen måte som det er rettslig adgang til»

Kommunalt oppgavefellesskap er tilpasset samarbeid om felles kommunale oppgaver, som for eksempel IKT. KS har tidligere i 2019 lagt ut en artikkel der fordeler og forskjeller ved modellene oppgavefellesskap og IKS er belyst. Denne artikkelen er skrevet utfra vurdering av ny organisasjonsform for de tidligere §27-samarbeidene, som mange andre kommuner har benyttet fram til nå.

I denne utredningen er ikke denne samarbeidsformen beskrevet nærmere.

Beskrivelse av Interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 20-2.

Innledning

Dette notatet er en beskrivelse av interkommunalt samarbeid etter den nye kommunelovens § 20-2, administrativt vertskommunesamarbeid, (§ 28-1-b i gml. kommunelov). Notatet er utarbeidet av KS-konsulent i forbindelse med vurdering av en eventuell endring av samarbeidsform for FARTT – IKT Fjellregion IKS.

Vertskommune-modellen

Lovhjemmel

Vertskommunemodellen er en lovfestet samarbeidsmodell regulert i kommuneloven. En kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning.

Formålet med vertskommunesamarbeid er samarbeid om lovpålagte og individrettede tjenester.

Samarbeidet kan være administrativt organisert eller gjennom folkevalgt nemnd. Disse to samarbeidsformene er regulert i henholdsvis kommunelovens § 20-2 og § 20-3 i ny kommunelov.

Dette notatet omhandler § 20-2 Administrativt vertskommunesamarbeid i ny kommunelov. Denne trer i kraft høsten 2019. Lovteksten fra ny kommunelov er gjengitt nedenfor.

Det er kommunestyret selv som vedtar å delta i et vertskommunesamarbeid. Det samme gjelder vedtak om å avvikle samarbeidet, og om å delegerer myndighet til rådmannen om å inngå det administrative samarbeidet.

Vertskommunesamarbeid er organisert slik at en vertskommune får overført myndighet til å utføre oppgaver på vegne av en eller flere kommuner.

En samarbeidsavtale skal regulere forholdet mellom vertskommunen og hver samarbeidskommune. Kommunene må legge vekt på å avtale så mye og så presist at det forebygger uenighet i avtaleperioden.

Avtalene mellom kommunene er bilaterale. Det betyr at det må inngås separate avtaler mellom hver enkelt samarbeidskommune og vertskommunen. Disse kan være likelydende, men åpner også for at avtalene kan inngås på forskjellige saksområder og med forskjellig føringer/instrukser fra den enkelte deltakerkommunen. Dette gjør at modellen har forholdsvis stor fleksibilitet.

Nedenfor er en prinsippskisse for vedtak og delegering i administrative vertskommunesamarbeid:

Rettssubjekt

Administrativt vertskommunesamarbeid er ikke eget rettssubjekt. Vertskommunen er rettssubjekt; altså juridisk person. Vertskommunen vil alene forplikte det interkommunale samarbeidet juridisk og økonomisk overfor tredjepart. Vertskommunen vil også være arbeidsgiver for de ansatte i vertskommunesamarbeidet.

Samarbeidsavtale

Kommuneloven stiller krav til et minimumsinhold i samarbeidsavtaler. Som omtalt ovenfor er avtalene bilaterale mellom vertskommunen og hver samarbeidskommune. De kan likevel være likelydende. Samarbeidsavtalen skal inneholde bestemmelser om

- a) deltakerne i samarbeidet
- b) hvem av deltakerne som er vertskommune
- c) hvilke oppgaver og hvilken myndighet som skal legges til vertskommunen
- d) når oppgaver og myndighet skal overføres
- e) hvilke av vertskommunens vedtak deltakerne skal underrettes om
- f) hvordan det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen skal foregå
- g) hvordan deltakerne kan tre ut av samarbeidet
- h) hvordan samarbeidet skal oppløses
- i) annet som etter lov skal fastsettes i avtale.

Ansattes rettigheter

Ved vertskommunesamarbeid kan det bli spørsmål om overføringen av virksomhet fra samarbeidskommunen til vertskommunen er å betrakte som en virksomhetsoverdragelse etter arbeidsmiljøloven kapittel 16. Dette må avgjøres etter en konkret vurdering i hvert tilfelle knyttet til bl.a. hvor stor og hvilken del av samarbeidskommunens virksomhet som overføres til vertskommunen.

Dersom man kommer til at det dreier seg om virksomhetsoverdragelse, skal ansettelsesforholdet til tilsatte som tidligere har utført det aktuelle arbeidet i samarbeidskommunen, overføres til vertskommunen med de samme lønns- og arbeidsvilkår.

En eller flere samarbeidskommuner kan også gjøre avtale med vertskommunen om å stille medarbeidere til disposisjon for vertskommunesamarbeidet. Dette må avtales for å sikre forutsigbare og rydde forhold for alle parter.

Organisering

Kommunelovens regulering av vertskommunemodellen er regulering av folkevalgte og administrative ansvarslinjer, og sier ingenting om hvordan den enkelte tjeneste bør organiseres med hensyn til lokalisering. Kommunene må selv vurdere hvordan de enkelte tjenesteområdene bør organiseres og lokaliseres. Dette vil ofte være en konkret vurdering på de enkelte samarbeidsområdene, der det ikke finnes en standard løsning.

Dersom ikke annet er regulert i samarbeidsavtalene, organiserer vertskommunen det interkommunale samarbeidet innenfor sin organisasjonsstruktur. Det interkommunale samarbeidet vil være i linje under rådmannen i vertskommunen. Rådmannen vil bestemme på hvilket nivå, og hvilket ansvar og myndighet som skal ligge til lederstillingen for vertskommunesamarbeidet. Hvis vedtak om organisering ikke er delegert til rådmannen, vil det folkevalgte nivået som har myndighet til å vedta organiseringen vedta organisasjonsstrukturen.

Utvidet egenregi

Når kommuner deltar i en vertskommune, og denne tilbyr tjenester for eller på vegne av flere kommuner, må det tas stilling til om denne virksomheten anses å være en del av deltakerkommunenes «interne» tjenestetilbud, eller om det er en anskaffelse som faller inn under regelverket om offentlige anskaffelser.

Samarbeidet om IKT er kommunale støttetjenester. For vertskommunesamarbeid om støttetjenester, er det usikkert om unntaket for horisontalt samarbeid vil kunne komme til anvendelse. Hvis ikke, vil dette være en offentlig anskaffelse.

Kjernen i dette er om hver kommune kan innfri vilkårene for utvidet egenregi. Dette er regulert i forskrift om offentlige anskaffelser. Disse vilkårene er kontrollvilkåret, omsetningsvilkåret og kapitalvilkåret. I dette tilfelle er det kontrollkravet som må vies oppmerksomhet. Dette innebærer at oppdragsgiver (her samarbeidskommunene) må ha en kontroll over tilbyder som tilsvarer den kontroll hun har over egen virksomhet. Kravet til kontroll er oppfylt når oppdragsgiver utøver bestemmende innflytelse over både strategiske mål og viktige beslutninger i det kontrollerte rettssubjektet.

Slik kontroll kan utøves gjennom andre rettssubjekter som oppdragsgiver kontrollerer på samme måte; for eksempel i et interkommunalt selskap.

Økonomi

Merverdiavgiftskompensasjonsloven gjelder på lik linje med den øvrige kommunale driften. Det økonomiske oppgjøret mellom kommunene og vertskommunen skal avtales i samarbeidsavtalen.

Nærmere regler for utreden og avvikling av samarbeidet skal også stå i samarbeidsavtalen. Hver deltaker kan si opp deltakerforholdet sitt med ett års skriftlig varsel, men er deltakerkommunene enige, kan samarbeidsforholdet oppløses raskere.

Administrativt vertskommunesamarbeid er ikke egnet til forretningsmessig virksomhet.

Demokratisk styring

Ved denne samarbeidsformen overlater samarbeidskommunene styringen til vertskommunen. Administrativt vertskommunesamarbeid kan oppfattes å gi for lite styringsmuligheter for samarbeidskommunene.

Beskrivelse av Interkommunalt selskap - IKS

Hva kjennetegner et interkommunalt selskap

- Eierne betegnes deltaker. Deltakerne har eierandeler
- Kun kommuner, fylkeskommuner og andre IKS kan være deltakere
- Kommunestyrene selv vedtar opprettelse – likelydende vedtak kreves
- Selskapet er egen juridisk person
- Egnet for forretningsmessig virksomhet i et samarbeid mellom kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskap
- Eierpåvirkning – hver deltaker skal være representert i eierorganet. Kan avtale stemmevektning ut fra eierandeler, innbyggertall eller liknende.
- Kan ikke kjøpes opp av eksterne.

Kort om selskapsform

Interkommunalt selskap er et selskap for interkommunalt samarbeid regulert etter lov om interkommunale selskaper. Deltakerne er kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskap. Et interkommunalt selskap er et eget rettssubjekt. Lov om interkommunale selskap er utformet med tanke på virksomhet som har egne inntekter; for eksempel gjennom næringsvirksomhet. Eksempler på virksomhet organisert som interkommunalt selskap er revisjon, renovasjon, energi, brannvesen, havnevesen og vann- og avløp.

Det er et krav om at det interkommunale selskapet har egen selskapsavtale; IKS-loven § 4. Det er minimumskrav til innhold, og hvert kommunestyre må selv vedta avtalen.

Eier /deltaker

Deltakerne er kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskap.

Ansvar

Den enkelte deltakerkommunen hefter ubegrenset for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser. Den enkelte deltakers ansvar for selskapsforpliktelsene svarer til deltakerens eierandel i selskapet med mindre annet fremgår av selskapsavtalen. At den enkelte deltakers ansvar er ubegrenset, innebærer at deltakeren hefter for sin del av selskapets totale forpliktelser. Det ubegrensede ansvaret deltagerne har i et IKS forsterkes ved at lovens § 23 oppstiller et konkursforbud for interkommunale selskaper.

En selskapskreditor må først gjøre sitt krav gjeldende mot selskapet. Dersom kreditor ikke oppnår dekning av selskapet innen 14 dager regnet fra påkrav, kan kreditor kreve den enkelte deltaker direkte for deltakerens andel av forpliktelsen.

Krav til kapitalinnskudd

Den enkelte deltaker plikter ikke å gjøre innskudd i selskapet i større utstrekning enn det som følger av selskapsavtalen eller loven. Selskapet kan derfor ikke uten særskilt hjemmel i selskapsavtalen kreve at deltakerne f.eks. skal dekke underskudd eller bidra med nye midler til utvidelse av virksomheten.

Økonomi

Omfanget av en eventuell innskuddsplikt skal være uttømmende regulert i selskapsavtalen. Plikt til å foreta andre ytelser overfor selskapet må også være avtalt og ligge innenfor rammene av gjeldende lovgivning.

Interkommunale selskap skal sette opp et årsbudsjett slik at det gir et realistisk bilde av virksomheten og det forventede økonomiske resultatet av driften. Er det grunn til å anta budsjettavvik, skal styret straks gi melding til representantskapet som skal behandle saken. Styret skal redegjøre for grunnen til budsjettavviket og legge frem forslag til revidert budsjett. Representantskapet skal en gang i året vedta selskapets økonomiplan som skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter, samlede gjeldsbyrde og prioriterte oppgaver de 4 neste regnskapsårene.

Låneopptak

Selskapet kan ikke ta opp lån med mindre det er særskilt fastsatt i selskapsavtalen at selskapet skal ha slik adgang. Når det foreligger slik adgang, skal det i selskapsavtalen være fastsatt en høyeste ramme for selskapets samlede låneopptak.

Selskapet kan ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk, og for å konvertere eldre lånegjeld. Det kan ikke tas opp lån for den delen av anskaffelseskost som tilsvarer rett til kompensasjon for merverdiavgift. Selskapet kan ta opp likviditetslån eller inngå avtale om likviditetstrekkrettighet.

Selskapets samlede lånegjeld skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for selskapets samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for selskapets anleggsmidler ved siste årsskifte. Selskapets likviditetslån skal være gjort opp senest når årsregnskapet fastsettes. Ved regnskapsunderskudd som etter økonomiplanen skal dekkes over flere år, kan løpetiden for likviditetslånet forlenges tilsvarende inndekningsperioden. Selskapet kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser.

Utdeling av selskapets midler

Selskapet skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at selskapet skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.

Utdeling av selskapets midler besluttes av representantskapet etter forslag fra styret eller med styrets samtykke etter at regnskapet for siste regnskapsår er fastsatt. Utdeling kan bare besluttes dersom midlene ikke trengs til betaling av selskapsforpliktelser eller til selskapets virksomhet. Utdeling kan ikke besluttes ensidig av representantskapet, herunder utdeling utover det beløp som er foreslått eller akseptert av styret. Representantskapet kan imidlertid redusere utdelingen eller beslutte at et forslag om utdeling ikke skal etterkommes. Det skal i så fall gjøres vedtak om ny disponering av midlene.

Styring – eierorgan

Representantskapet er øverste organ og har minst én representant fra hver av deltakerkommunene. Denne skal ha personlig varamedlem. Hver representant har én stemme med mindre noe annet er fastsatt i selskapsavtalen. I så tilfelle benyttes stemmeandel tilsvarende innbyggerandelen for hver deltaker eller avtalte eierandeler. Representantskapet er beslutningsdyktig når minst halvdel av medlemmene er til stede, og disse representerer minst to tredjedeler av stemmene.

Representantskapet skal ha minimum 2 møter i året, og det er regulert hvilke saker organet skal vedta. Dette er årsbudsjett og økonomiplan, samt årsregnskap og årsrapport. Selskapsavtalen kan regulere flere saker som skal behandles i representantskapet.

Styret er et obligatorisk organ med minst tre medlemmer, og velges av representantskapet. Styret er ansvarlig for forvaltningen av selskapet. Hvis ikke annet er bestemt, ansetter styret daglig leder. I selskap som har flere enn 30 ansatte, kan et flertall av de ansatte kreve at ett styremedlem og en

observatør med varamedlemmer velges av og blant de ansatte. Ved flere enn 50 ansatte økes dette til to styremedlemmer.

Representantskapet kan instruere styret og omgjøre beslutninger.

Medlemsrettighet og plikter

Lov om interkommunale selskap regulerer eiernes rettigheter. Dette kommer særlig fram i bestemmelsene om representantskapet som skal ha minst to møter per år og skal behandle selskapets budsjett, regnskap og økonomiplan. I tillegg kan selskapsavtalen åpne for at nærmere angitte saker må godkjennes av representantskapet.

Deltaker, medlem av representantskapet, styremedlem, daglig leder og medlem av avviklingsstyret, plikter å erstatte skade som vedkommende forsettlig eller uaktsomt volder selskapet, den enkelte deltaker eller andre.

Skatte- og avgiftsmessige forhold

I tråd med skatteloven § 2.2 er interkommunale selskap, jfr. lov om interkommunale selskap, skattepliktige. Selskapet vil være omfattet av kompensasjonsloven (Lov av 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.). Avhengig av omfanget av salg av andre tjenester må en vurdere om selskapet omfattes av lov om merverdiavgift.

FARTT i Vertskommunemodellen etter Kommune-lovens §20-2

Vertskommunesamarbeid etter kommune-lovens §20-2 må sees som et alternativ for fremtidig organisering av FARTT. Siden opprettelsen av selskapet i 2005 har arbeidsfellesskapet og serverparken vært lokalisert til Tynset, i tillegg kjøper selskapet tjenester fra Tynset kommune knyttet til økonomi og arkiv. Dette har fungeret bra, og det er fysisk kort vei til disse tjenestene. Med dette som utgangspunkt, er det mest nærliggende å anta at Tynset kommune kan ta rollen som vertskommune, dersom denne modellen skulle velges som fremtidig samarbeidsform.

Rådmann i vertskommunen vil være øverste administrative leder mens daglig ledelse og ledelse av tjenesteområdet utøves av leder for IKT-tjenesten. Personaloppfølgingen for ansatte vil kunne utøves på lik linje med øvrig ansatte i vertskommunen, der avtaler og rettigheter følger bestemmelsene i vertskommunen.

Vertskommunen kan delegeres myndighet til å treffe vedtak som ikke er av prinsipiell betydning.

Den enkelte kommunes innflytelse og medbestemmelse

Ved et vertskommunesamarbeid som skissert over, vil gjeldende selskapsavtale for IKS opphøre, men det kan da inngås bilaterale samarbeidsavtaler mellom hver enkelt av samarbeidskommune og vertskommunen. Når det gjelder leveranse av tjenester til eierkommunene, så kan dette reguleres av en tjenesteavtale/SLA, (Service Level Agreement). Innholdet i en slik avtale mener vi må omhandle følgende områder;

- Service og Support
- Applikasjonsdrift/infrastrukturdrift
- Utvikling drift
- Utvikling fagområder
- Prosjekter

Økonomistyringen i et vertskommunesamarbeid vil kunne bli en del vertskommunene-regnskapet, da som et eget ansvar i kommuneregnskapet. Støtte til lønn og personalarbeid samt arkivtjenester ivaretas av vertskommunen.

Med en slik løsning så tror man imidlertid at vertskommunens økonomi og prioritering i større grad kan bli førende for IKT-samarbeidet og det vil på sikt kunne skape usikkerhet blant samarbeidskommunene. Det kan også være en fare for at avgjørelser/investeringer farges av vertskommunens interesser og økonomiske handlekraft. En fordel er riktignok at vertskommunesamarbeid vil kunne få subsidierte avtaler på lisensiert programvare.

Det knyttes usikkerhet til i hvilken grad samarbeidskommunene kan utøve medbestemmelse eller har påvirkning på vertskommunen. Vertskommunesamarbeid har ikke eget styre, og man kan med det miste muligheten for felles medbestemmelse/ innflytelse, slik man har med dagens selskapsmodell. Etter Kommune-lovens §20-3 kan det riktignok opprettes samarbeid med felles folkevalgt nemnd. Men man har i dag lite erfaringer fra en slik løsning innen IKT-samarbeid. For at kommunene fortsatt skal ha påvirkningsmulighet og innflytelse, vil denne løsningen kreve gode tjenesteavtaler og arenaer for samarbeid både på rådmannsnivå og på fagnivå.

Ivaretagelse av strategisk utvikling

Med et vertskommunesamarbeid etter Kommune-lovens §20-2, er man usikker på om man vil kunne opprettholde dagens arbeidsgrupper (utviklings- og faggrupper). Det er gjennom årene brukt mye tid på å bygge opp en organisering der fagmiljøene involveres med utviklings- og faggrupper, slik de er i dag. Dersom disse avvikes vil det føles som et tilbakeskritt, både for organisasjonen og for fagmiljøene i kommunene. Gjennom disse gruppene har den enkelte kommune og det enkelte fagområde påvirkning på investering og strategisk utvikling i dag. Faggruppene og

utviklingsgruppene begynner å finne sin form og tar ansvar. Med en enda bedre forankring opp imot ledelsesnivået i egen kommune og styret i FARTT vil gruppene etter hvert kunne bidra enda bedre inn arbeidet med utvikling, prioritering og strategisk tenkning.

Uavhengig av organisasjonsform som velges er imidlertid ikke behovet for utvikling og ivaretagelse av felles strategisk tenkning tilstrekkelig ivare tatt.

Konsekvenser for ansatte og deres rettigheter

Med et vertskommunesamarbeid vil ansatte bli overført til- og tilsatt i vertskommunen. Dette er å betrakte som en virksomhetsoverdragelse etter §16 i AML, hvilket sikrer de ansattes rettigheter på en god måte. Dette er også i tråd med mandatet/oppdraget gitt til utredningen.

Signaler fra ansattgruppen viser at det er skepsis til denne modellen. Mye av dette bunner i sterk organisatorisk tilhørighet til egen kommune, og det arbeidsfellesskapet man har gjennom FARTT, slik det er i dag. Man ser utfordringer knyttet til overgangen ved et mulig skifte av arbeidsgiver/arbeidsmiljø, til en eventuell ny organisering med en vertskommune.

Strategi og digitalisering

IKT Fjellregionen IKS er i dag en ren driftsorganisasjon som ihht selskapsavtalen skal *utvikle og etablere tekniske løsninger, samt drifte systemer for informasjons- og kommunikasjonsteknologi i eierkommunene på de områder der dette er kostnadseffektivt.*

Når det gjelder strategi og utvikling så er det to sentrale spørsmål som selskapet må søke å løse:

1. Hvem skal ha det overordna ansvaret for arbeid strategi/digitalisering og hvordan kan man støtte kommunene i arbeid med dette?
2. Hvilken organisasjonsform er best rustet til å støtte opp om dette?

Selskapet er pr i dag ikke rustet til å imøtekomme de utfordringer og forventninger (som ble presentert av rådmenn i møte 6.9.2019), som ligger i å dekke områdene **strategi og implementering**, uten at ressursbehovet hos selskapet styrkes både personalmessig/kompetansemessig og økonomisk. Man må i tillegg være villig til å bruke ressurser i egen kommune for styrke fagmiljøet.

Med FARTT i en vertskommunemodell ser en for seg at det er vertskommunen som må løse denne utfordringen men at denne må ha en egen strategisk ressurs som støtte for digitalisering/utvikling innafor fagområdene, da med disse fokus på disse områdene:

- Evne til langsiktig strategisk tenking ift utnyttelse av IKT som verktøy i kommunal tjenesteproduksjon
- Få ut mere gevinst i bruk av systemene
- Ressurs som deltar på arenaer der utvikling av system er i fokus, eks seminarer, Delta i IKT forum og holde kontakt med fagmiljøer
- Støtte til daglig bruk av IKT ute i fagmiljøene, støtte til kompetanseheving/opplæring-kurs

Arbeidsgruppa tror ikke det vil være hensiktsmessig at kommunene skal løse denne oppgaven selv, da dette kan skape utfordringer med forskjellige fokusområder og behov ift strategisk satsning osv. Samtidig som det også kan være utfordrende for de øvrige kommunene å overlate dette til vertskommunen.

Arbeidsgruppa tror at denne ressursen kan inngå i en egen enhet for *Strategi, Digitalisering og utvikling*, se forslag skisse.

Konsekvenser:

Tilføring av strategisk kompetanse for å dekke områdene digitalisering/utvikling vil i dag neppe kunne løses med ressurser fra egen organisasjon/en av eierkommunene. Vertskommunene bør innhente denne kompetansen utenifra, for på kortest mulig sikt dekke behovet. Et alternativ kan være å samarbeide med andre organisasjoner om denne tjenesten. Dette vil medføre økte lønnskostnader for vertskommunene, som igjen vil måtte dekkes gjennomtilskudd i årlig drift, fra samarbeidende kommuner.

Arbeidsgruppa tilrår likevel at dette prioriteres da dette vil være avgjørende for framtidig utvikling tjenester som vertskommunen selger til de andre kommunene.

Man tror også at det vil være utfordrende å få etablert denne ressursen i vertskommunen, da alle kommunene primært nok ønsker et sterkere eierforhold til tjenesten uten at dette er basert på direkte kjøp og salg prinsipp.

Implementering og prosjekter

IKT Fjellregionen IKS har i dag en viktig rolle i det å understøtte implementeringsfasen i IKT prosjektene som gjennomføres i regi selskapet.

Nå er det imidlertid slik at prosjektledelse, ansvar for implementering og innføring, på mange områder i stor grad, har vært delt mellom kommunene, dugnadsbasert.

I noen prosjekter har man benyttet interne ressurser i FARTT for å løse oppgavene.

Et par spørsmålsstillinger til dette:

1. Er dette den riktige modellen å jobbe videre med eller hvordan FARTT kan støtte opp om implementering av nye IKT løsninger ute i kommunene, sett opp mot de to organisasjonsmodellene som skissert?
2. Evner kommunene å håndtere dette selv?

Arbeidsgruppa tror at FARTT som vertskommune kan løse dette med en egen sentral ressurs, som foreslås inngå i egen enhet som også vil jobbe med Service-support og prosjekter.

Denne ressursen bør besitte innførings- og prosjektlederkompetanse, som igjen dekker behovet rundt alle fagområder. (se skisse)

Denne vil også fungere som støtte til lokale ressurspersoner innafor fagområdene.

For å lykkes med dette vil det avhenge av et system der kommunene besitter superbrukere/nødvendig brukerstøtte/kompetanse inne fagfeltene, herunder er med i opplæring.

Konsekvenser:

For å dekke områdene implementering- prosjekter i vertskommunen, må man se på om dette kan løses med ressurser fra egen organisasjon, eller om vertskommunen bør innhente denne kompetansen utenifra, for på kortest mulig sikt dekke behovet.

Samarbeide med andre organisasjoner om denne tjenesten kan også være mulig.

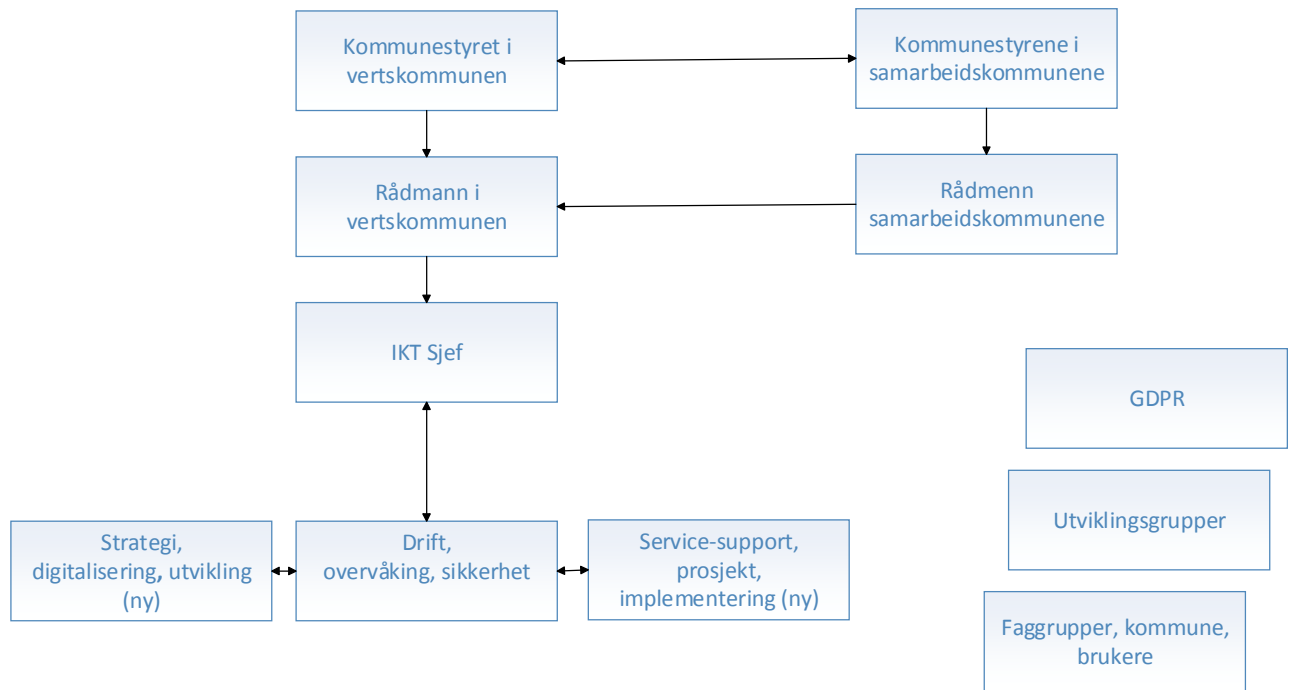
Kjøp av tjenesten utenifra, enten ved tilsetting eller leie, vil medføre økte lønnskostnader for vertskommunen som igjen vil øke årlig drift for samarbeidende kommuner.

Arbeidsgruppa mener dette må prioriteres da dette vil være avgjørende for framtidig utvikling av selskapet/kommunene.

Arbeidsgruppa tror også at det vil være lettere å få etablert denne ressursen i et IKS, da alle kommunene vil ha et eierforhold til tjenesten uten at dette er basert på direkte kjøp og salg prinsipp.

Nedenfor følger (et foreløpig utkast til) skisse for ny organisasjonsmodell for FARTT, da etter vertskommunemodell etter kommunelovens §20-2.

Der er områdene Strategi-digitalisering og Implementering plassert i de enheter en mener vil være mest hensiktsmessig.

Økonomi

Også med denne modellen vil en måtte være forberedt på ennå større fokus på økonomi rundt investeringer og årlig drift framover, på lik linje med kommunene. Dette, samt spørsmål rundt kostnadsfordeling og eventuelt andre prinsipper enn dagens modell, er noe vertskommunen må ta stilling til.

Dagens kostnadsfordelingsmodell er moden for revidering, i tillegg er det flere andre momenter rundt økonomimodellen:

- Hvorvidt IKT Investeringer i regi vertskommunen kan lånefinansieres, ha «indirekte» virkning på årlig drift, gjennom nedbetaling lån, slik som i dag, er tvilsomt, da dette trolig må følge vertskommunens regler for investeringer og økonomistyring
- Hvorvidt Vertskommunen kan gis handlingsrom med å fastsette et investeringstak over 4-årsperioder, for bedre forutsigbarhet, må avklares
- Årlig vekst i FARTT har hittil vært høyere enn vekst ute i kommunene
 - o Mål må være å nærme seg dette nivået, eks ned mot 3%, men det er usikker om det er realistisk å klare målet, avhenger av mange faktorer
 - o Høyt investeringsnivå pr år gir også høyere vekst i drift
 - o Det er utfordringer å gå ned på nivået i tjenester
- Årlige driftskostnader i FARTT foreslås fordeles mellom kommunene etter antall brukere, dvs lisenskost, dette gir mest rettferdig fordeling

I vertskommunemodellen er vertskommunen økonomisk ansvarlig og selger tjenester til de samarbeidende kommuner. Dette vil innebære krav om langt flere avtaler og større utfordringer rundt økonomisk fordeling og prinsipper. Det må også avklares mellom vertskommunen og samarbeidende kommuner om alle IKT tjenester samlet sett skal baseres på kjøp/salg eller om særskilte tjenester skal skilles ut med egne avtaler.

Vurdering av fremtidig finansieringsmodell

FARTT skal ha en finansieringsmodell for IKT som bidrar til at kommunene bruker sine ressurser til IKT på en best mulig måte og at målene for IKT-strategien nås. Modellen skal gi mest mulig

jevn kostnad over tid. Finansiering av nye investeringstiltak i handlingsplanen skjer ved låneopptak og så reguleres årlige kapitalkostnader inn i driftskostnadene.

Alternativer:

- a) Dagens kostnadsmodell videreføres ved at årlige kostnader fordeles etter prinsippet 50 % flatt og 50 % etter innbyggertall.
- b) Ny fordelingsmodell innføres ved at årlige kostnader fordeles ut i fra antall lisenser pr kommune.
- c) Ny kostnadsmodell innføres ved at årlige kostnader fordeles ut i fra antall ansatte pr kommune.
- d) Ny kostnadsmodell innføres ved at årlige kostnader fordeles etter prinsippet 40% flatt og 60% etter antall lisenser (Citrix og Microsoft)

Alternativ d) vil stimulere til at flest mulig av de kommunalt ansatte får tilgang til digitale verktøy, samtidig som man i stor grad viderefører dagens modell med hensyn til inndekning av faste, brukeruavhengige kostnader. Siden mer enn halvparten av FARTT's kostnader nå har sammenheng med antall brukere foreslås vektingen justert. Formelt vil en endring av finansieringsmodell måtte foretas med endring av selskapsavtalen.

FARTT som fortsatt Interkommunalt selskap, IKS

Interkommunalt selskap (IKS), etter Lov om interkommunale selskaper, må sees som et annet alternativ for fremtidig organisering av FARTT.

Selskapet har fungert med denne organiseringen siden oppstart i 2005, alle personressursene leies inn til selskapet i en viss stillingsprosent for å løse IKT oppgaver.

KS-konsulent sin erfaring er at IKS er den mest vanlige organisasjonsform for IKT samarbeid brukt i kommune-Norge. IKS er regulert av egen lov hvilket gir god sikkerhet og har gode verktøy for konflikthåndtering mellom deltakerne.

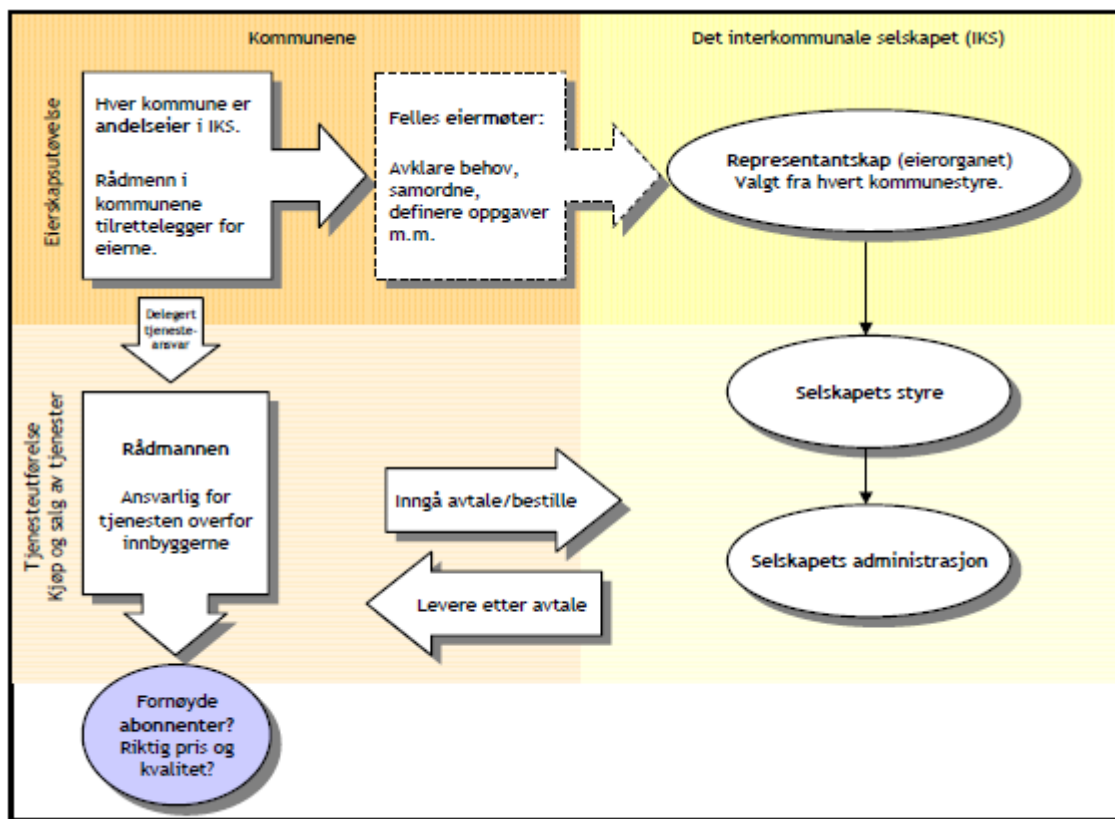
Et IKS garanterer kommunalt eierskap, dvs. det gir forutsigbarhet og sikkerhet på eiersiden, også i forhold til tjenesteleveranse.

Den enkelte kommunes innflytelse og medbestemmelse

Det stilles imidlertid spørsmål om hvilken rolle rådmenn kan ha i denne organiseringen og hvordan eierstyring kan fungere i praksis. For bedre og tettere dialog med kommuneledelsen tror man at ved å involvere rådmenn gjennom faste og jevnlig møteplasser sammen med styret, sikres behovet for påvirkning og medinnflytelse.

En frikobling i forhold til rådmannsnivået og styringslinja i kommunene overlater et stort ansvar til styret og det enkelte styremedlem.

Det er viktig å skille kommunene som eiere og bestillere av tjenester. Nedenstående illustrasjon viser dette for et IKS. Eierstyring skjer gjennom representantskapet, mens bestiller- og leveranseforholdet skjer gjennom kommunens administrative ledelse og selskapets ledelse. Et slikt skille er nødvendig ved organisering og selskapsformer som eget rettssubjekt.

Illustrasjon 1 – Eier- og bestillerrollen i et IKS

Et IKS hefter ubegrenset i forhold til økonomi, men kan ikke slås konkurs. Modellen gir alle eierkommunene god innsikt i økonomiforvaltningen, og like stor innvirkning. Det føres eget regnskap i IKS som legges fram for representantskapet og eierkommunene. Dagens økonomimodell er tuftet på tett dialog med styret, representantskap og eierne i selskapet.

Et IKS vil også kunne få subsidierte avtaler på lisensiert programvare

Å være styremedlem i eget rettssubjekt er et individuelt verv.

Det er styrets ansvar å forvalte selskapet på vegne av deltakerkommunene. Styret har i oppgave å lede selskapets virksomhet, og styret har ansvar for at de verdiene som deltakerne har investert i selskapet anvendes i samsvar med selskapets formål.

Styremedlemmene vil hver for seg ha et økonomisk og juridisk ansvar. I IKT fjellregionen IKS har man i dag tegnet egen styreansvarsforsikring som ivaretar dette ansvaret tillagt styremedlemmene.

Selskapet kommer trolig ikke til selge tjenester til andre aktører med det første, men har muligheter for dette på sikt, gjennom eks datterselskap i IKS.

FARTT som IKS kan gjøre avtale med en kommune om enkelte personaloppgaver/saker, eks lønnskjøring, regnskap (videreføring). Lønnsforhandlinger og tilsetninger bør gjennomføres med daglig leder og f.eks. styreleder, og en tillitsvalgt som representerer de ansatte.

Med et IKS sikres det i veldig stor grad lik medbestemmelse for kommunene. Felles beslutninger for fellesskapet i FARTT har siden opprettelsen av selskapet, vært basert på konsensus-prinsippet, i saker der det har vært uenighet.

Når det gjelder samarbeidet i selskapet, så er det gjeldende selskapsavtale som er førende. Når det gjelder leveranse av tjenester til eierkommunene, så kan dette reguleres av en tjenesteavtale/SLA, (Service Level Agreement). Innholdet i en slik avtale mener vi må omhandle følgende områder;

- Service og support
- Applikasjonsdrift/infrastrukturdrift
- Utvikling drift
- Utvikling fagområder
- Prosjekter

Ivaretagelse av strategisk utvikling

I KS konsulent sin beskrivelse av forholdet mellom eier, bestiller og utfører ligger det til grunn at eier bestiller på grunnlag av en vedtatt strategi. Denne felles strategien finnes ikke per i dag. Utfordringen møtes i dag ved at FARTT er organisert i en driftsenhet og en utviklingsenhet og ved organisering av utviklingsgrupper og faggrupper på tvers av kommuner og fagområder.

Uavhengig av organisasjonsform som velges er imidlertid ikke behovet for utvikling og ivaretagelse av felles strategisk tenkning godt nok ivarettatt.

Konsekvenser for ansatte og deres rettigheter

Ved en fremtidig modell som fortsatt IKS tenker en at de ansatte blir overført til selskapet i sin helhet. Dette er å betrakte som en virksomhetsoverdragelse etter §16 i AML, hvilket sikrer de ansattes rettigheter på en god måte. Dette er også i tråd med mandatet/oppdraget gitt til utredningen. Ellers så vil den organisatoriske modellen med representantskap, styre og daglig leder fortsatt fungere.

Siden de ansatte dermed tilsettes i IKS-et må oppgaver knyttet til lønns- og personalarbeid tillegges daglig leder eller så må tjenestene kjøpes fra en av kommunene (eks regnskapstjenester og arkivløsninger.)

Strategi og digitalisering

IKT Fjellregionen IKS er i dag en ren driftsorganisasjon som ihht selskapsavtalen skal *utvikle og etablere tekniske løsninger, samt drifte systemer for informasjons- og kommunikasjonsteknologi i eierkommunene på de områder der dette er kostnadseffektivt.*

Når det gjelder strategi og utvikling så er det to sentrale spørsmål som selskapet må søke å løse:

1. Hvem skal ha det overordna ansvaret for arbeid strategi/digitalisering og hvordan kan man støtte kommunene i arbeid med dette?
2. Hvilken organisasjonsform er best rustet til å støtte opp om dette?

Selskapet er pr i dag ikke rustet til å imøtekomme de utfordringer og forventninger (som ble presentert av rådmenn i møte 6.9), som ligger i å dekke områdene **strategi og implementering**, uten at ressursbehovet hos selskapet styrkes både personalmessig men også økonomisk. Man må i tillegg være villig til å bruke ressurser i egen kommune for styrke fagmiljøet.

I dette ligger at FARTT må ha en egen strategisk ressurs som støtte for digitalisering/utvikling innafør fagområdene, da med disse fokusområdene:

- Evne til langsiktig strategisk tenking ift utnyttelse av IKT som verktøy i kommunal tjenesteproduksjon
- Få ut mere gevinst i bruk av systemene
- Ressurs som deltar på arenaer der utvikling av system er i fokus, eks seminarer, Delta i IKT forum og holde kontakt med fagmiljøer
- Støtte til daglig bruk av IKT ute i fagmiljøene, støtte til kompetanseheving/opplæring-kurs
- Faste og hyppigere møtepunkter med styret, rådmenn og ledelse i eierkommunene

Konsekvenser:

For å dekke områdene digitalisering/utvikling i et fortsatt fremtidig IKS, vil dette i dag neppe kunne løses med ressurser fra egen organisasjon/en av eierkommunene. Selskapet bør innhente denne kompetansen utenifra, for på kortest mulig sikt dekke behovet.

Et alternativ kan være å samarbeide med andre organisasjoner om denne tjenesten.

En økning i personressurs til denne oppgaven vil medføre økte lønnskostnader, noe som igjen vil øke årlig drift for eierkommunene.

Arbeidsgruppa mener likevel at dette må prioriteres da dette vil være avgjørende for framtidig utvikling av selskapet/kommunene.

Man tror også at det vil være lettere å få etablert denne ressursen i et IKS, da alle kommunene vil ha et eierforhold til tjenesten uten at dette er basert på direkte kjøp og salg prinsipp.

Implementering og prosjekter

IKT Fjellregionen IKS har i dag en viktig rolle i det å understøtte implementeringsfasen i IKT prosjektene som gjennomføres i regi selskapet.

Nå er det imidlertid slik at prosjektledelse, ansvar for implementering og innføring, på mange områder i stor grad, har vært delt mellom kommunene, dugnadsbasert.

I noen prosjekter har man benyttet interne ressurser i FARTT for å løse oppgavene.

Et par spørsmålsstillinger til dette:

1. Er dette den riktige modellen å jobbe videre med eller hvordan FARTT kan støtte opp om implementering av nye IKT løsninger ute i kommunene, sett opp mot de to organisasjonsmodellene som skissert?
2. Evner kommunene å håndtere dette selv?

Arbeidsgruppa tror at FARTT både bør og kan løse dette med en tilført egen sentral ressurs, denne ressursen bør besitte innførings- og prosjektlederkompetanse, som igjen dekker behovet rundt alle fagområder.

Denne vil også fungere som støtte til lokale ressurspersoner innafor fagområdene.

For å lykkes med dette vil det avhenge av et system der kommunene besitter superbrukere/nødvendig brukerstøtte/kompetanse inne fagfeltene, herunder er med i opplæring.

En ser for seg at denne ressursen inngår i en egen enhet sammen med Service-support, som fremstilt i egen skisse under.

Konsekvenser:

Tilføring av kompetanse for å dekke områdene implementering- prosjekter, må man se på om kan løses med ressurser fra egen organisasjon/en av eierkommunene, eller om selskapet bør innhente denne kompetansen utenifra, for på kortest mulig sikt dekke behovet.

Samarbeide med andre organisasjoner om denne tjenesten er også mulig.

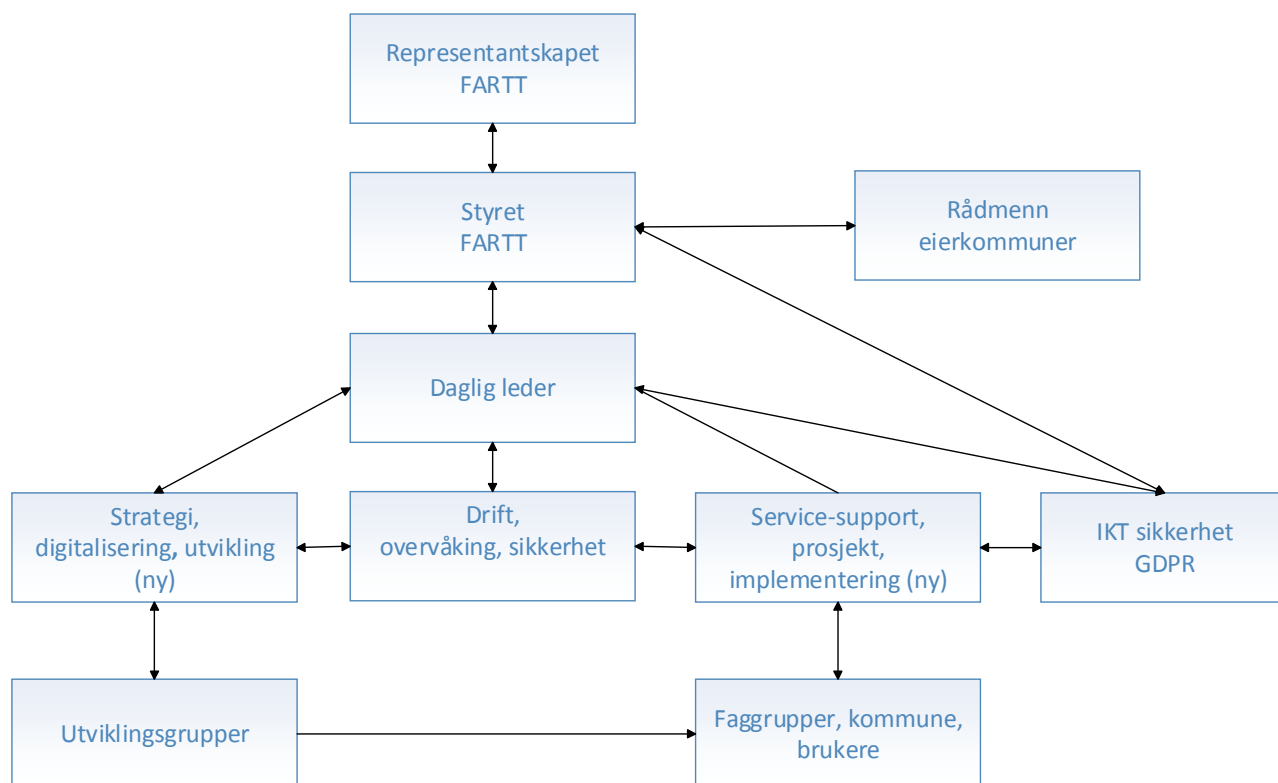
Kjøp av tjenesten utenifra, enten ved tilsetting eller leie, vil medføre økte lønnskostnader, noe som igjen vil øke årlig drift for eierkommunene.

Arbeidsgruppa mener likevel at dette må prioriteres da det vil være avgjørende for framtidig utvikling av selskapet/kommunene.

Man tror også at det vil være lettere å få etablert denne ressursen i et IKS, da alle kommunene vil ha et eierforhold til tjenesten uten at dette er basert på direkte kjøp og salg prinsipp.

Nedenfor følger (et foreløpig utkast til) skisse for ny organisasjonsmodell for FARTT, da som fortsatt IKS.

Der er områdene Strategi-digitalisering og Implementering plassert i de enheter en mener vil være mest hensiktsmessig.

Økonomi

Som IKS må selskapet vil måtte være forberedt på ennå større fokus på egen økonomi framover, på lik linje med kommunene. Dette, samt spørsmål rundt kostnadsfordeling og eventuelt andre prinsipper enn dagens modell, er noe selskapet må ta stilling til.

Dagens kostnadsfordelingsmodell er moden for revidering, i tillegg er det flere andre momenter rundt økonomimodellen:

- IKT Investeringer i regi selskapet bør fortsatt lånefinansieres, det gir «indirekte» virkning på årlig drift, gjennom nedbetaling lån
- Styret bør kanskje fastsette et investeringstak over 4-årsperioder, dette gir mere forutsigbarhet
- Årlig vekst i selskapet er høyere enn vekst ute i kommunene
 - o Mål må være å nærme seg dette nivået, eks ned mot 3%, men det er usikker om det er realistisk å klare målet, avhenger av mange faktorer
 - o Høyt investeringsnivå pr år gir også høyere vekst i drift
 - o Det er utfordringer å gå ned på nivået i tjenester
- Årlige driftskostnader i FARTT foreslås fordeles mellom kommunene etter antall brukere, dvs lisenskost, dette gir mest rettferdig fordeling

Vurdering av fremtidig finansieringsmodell

FARTT skal ha en finansieringsmodell for IKT som bidrar til at kommunene bruker sine ressurser til IKT på en best mulig måte og at målene for IKT-strategien nås. Modellen skal gi mest mulig jevn kostnad over tid. Finansiering av nye investeringstiltak i handlingsplanen skjer ved låneopptak og så reguleres årlige kapitalkostnader inn i driftskostnadene.

Alternativer:

- a) Dagens kostnadsmodell videreføres ved at årlige kostnader fordeles etter prinsippet 50 % flatt og 50 % etter innbyggertall.
- b) Ny fordelingsmodell innføres ved at årlige kostnader fordeles ut i fra antall lisenser pr

kommune.

- c) Ny kostnadsmodell innføres ved at årlige kostnader fordeles ut i fra antall ansatte pr kommune.
- d) Ny kostnadsmodell innføres ved at årlige kostnader fordeles etter prinsippet 40% flatt og 60% etter antall lisenser (Citrix og Microsoft)

Alternativ d) vil stimulere til at flest mulig av de kommunalt ansatte får tilgang til digitale verktøy, samtidig som man i stor grad viderefører dagens modell med hensyn til inndekning av faste, brukeruavhengige kostnader. Siden mer enn halvparten av FARTT's kostnader nå har sammenheng med antall brukere foreslås vektingen justert. Formelt vil en endring av finansieringsmodell måtte foretas med endring av selskapsavtalen.

Anbefalinger

Denne utredningen har tatt for seg organisasjonsformene Interkommunalt selskap-IKS og Vertskommune etter kommunelovens § 20-2 (tidligere §28-1-b). Dette etter bestillingen fra rådmenn som kunngjort i rådmannsforum i april 2019.

Arbeidsgruppa mener at begge organisasjonsformene som er gjort rede for, kan være aktuelle for FARTT i framtida, men man vil likevel understreke følgende momenter, som også KS konsulent har lagt frem for styret i FARTT i mai 2019:

Med et fortsatt IKS slik selskapet drives i dag, der representantskap og styret er øverste organ, kan det oppleves at eiere/kommuneledelsen ved rådmenn ikke har direkte kontroll/innflytelse. Derfor er det viktig å se på gode og forutsigbare arbeidsformer der eiere/kommuneledelsen/rådmenn kan involveres mere og da spesielt inn mot disse områdene:

- Strategisk IKT utvikling
- Budsjett og økonomi
- Service og leveranse

Erfaringer fra KS viser at IKS med representantskap, styret og daglig leder, legger til rette for god dialog med eiere/kommuneledelse.

FARTT som selskap har alltid hatt stor fokus på dette området og dette har fungert tilfredsstillende. Styrets anbefaling er at med hyppige eiermøter der rådmenn også inviteres med, så skapes en god arena der eierinteresser og styring er i fokus.

Erfaringer fra KS viser også at det er god styring i IKS, mens det er mindre kontroll og styring for samarbeidskommunene, ved en vertskommunemodell. Avtaler i IKS er viktig, spesielt med hensyn til selskapsavtalen.

FARTT sin erfaring er at det med IKS er stor åpenhet omkring drift av selskapet og økonomiske forpliktelser blir godt fulgt opp i dialog med eiere, der eiere har muligheter for innflytelse.

Dagens samarbeid og et fortsatt IKS oppfattes å være mer fleksibel enn en vertskommune-modell, både i forhold til økonomi, samarbeid, kompetanse, utvikling, den enkelte medarbeider osv.

Arbeidsgruppa mener at et fortsatt IKS vil være best rustet til å løse de fremtidig utfordringer som gjelder Strategi, Utvikling, Implementering, økonomi, support og service mm.

Dette fordi et fortsatt IKS er en modell som allerede er godt kjent av eierne, da dette har eksistert i nærmere 15 år. Fokus på forutsigbarhet i forhold til drift og økonomi vil lettere gi samarbeidende kommuner innsyn i daglig drift. Så ser også arbeidsgruppa og styret at jevnlig eiermøter vil være avgjørende for framtidig utvikling i FARTT.

Med en Vertskommunemodell som skissert vil f. eks Tynset kommune være juridisk og økonomisk ansvarlig, som eget rettssubjekt, der samarbeidet vil være administrativt organisert eller gjennom folkevalgt nemd. For de øvrige samarbeidende kommuner vil da behovet for IKT tjenester være basert på kjøp og salg.

Erfaringer fra andre vertskommunesamarbeid tyder på at ikke alt fungerer optimalt. Eksempler på dette er at «vertskommunen har for stor innflytelse» og at samarbeidende kommuner har for liten innflytelse/påvirkning.

Fra IKT ansattes side er det skepsis til å forlate dagens godt innarbeidede arbeidsfellesskap/kompetansemiljø til fordel for en vertskommunemodell. Frykten er at dette kan bli oppløst.

Man tror også at et vertskommunesamarbeid vil kunne gi flere utfordringer knyttet til økonomistyring enn dagens IKS modell. Dette handler om at flere avtaler må på plass, (ift. kjøp salg av tjenester) vertskommunens økonomi kan også lett bli styrende, handlingsrommet for et IKS blir redusert osv.

FARTT leier i dag kontorlokaler av Tynset kommune, i Holmenbygget. Selskapet er i vekst, og sett i lys av dette og at man i en fremtidig løsning vil få flere personer samlet i kontorlokalene, så vil det være behov for større kontorlokaler. Hvorvidt dette løses med Tynset kommune eller andre må avklares. Dette vil også være avhengig av valg organisasjonsform.

Konklusjon

Uavhengig av fremtidig valg av organisasjonsmodell så peker denne utredningen på at FARTT samarbeidet for framtida må styrke ressurs og kompetansen på områdene strategi, digitalisering og implementering/prosjektoppfølgning. Dette vil ha økonomiske konsekvenser for selskapet/eierkommunene, eller vertskommunen. Dette er ikke utredet nærmere.

Styret i FARTT og IKT ansatte anbefaler IKS som fremtidig modell for ny organisering av FARTT. Dette med bakgrunn i dagens struktur og organisering, da det synes å være mest hensiktsmessig å videreføre denne modellen. Der ivaretar vi den struktur, organisering og systemer som er bygget opp de siste åra og som det jobbes etter pr nå. Denne løsningen gir alle kommuner like styringsmuligheter og det er den løsningen som KS konsulent har anbefalt.